

MOTION
2015-09-15

Ankom Stockholms läns landsting
2015-09-15
Dnr. LS 2015-1106

2015-15

Rotel I

Motion av Erika Ullberg (S) och Dag Larsson (S) om extern revision av OPS-avtalet och upphandlingen av NKS

Byggnationen och driften av Nya Karolinska i Solna (NKS) är en av de största sjukvårdsinvesteringarna i Sverige någonsin och en central del i Stockholms läns framtida sjukvård.

Finansieringen och avtalsutformningen av NKS är närmast unik och ett av världens största för ett sjukhus. OPS-finansiering har bara använts en annan gång i Sverige, vid byggandet och driften av Arlandabanan.

Ett projekt av NKS storlek och med en i Sverige oprövad avtalsmodell måste genomföras med stor transparens. I synnerhet när beslutet togs i politisk strid och oppositionen redan från början varnade för problemen med upplägget. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet röstade mot att genomföra byggnationen som en OPS-lösning samt krävde att upphandlingen skulle avbrytas när det bara var en anbudsgivare. Men dåvarande alliansmajoriteten – nuvarande alliansminoriteten – vägrade. De borde vara de första att välkomna en extern revision av den affär de själva drev igenom.

Den löpande, landstingsinterna granskning som förtjänstfullt utförts av landstingets revisorer är inte tillräcklig. Givet de stora kostnader NKS innebär, den kritik såväl NKS-projektet i sig som OPS som finansieringslösning utstått och de oklarheter som finns kring avtalets utformning och tillkomst krävs en extern revision.

En extern revision är viktig dels för att skattebetalare och väljare i Stockholms läns ska ha möjlighet att förstå hur den största investeringen i landstingets historia genomförts och om upplägget och avtalet varit till gagn för länets invånare, dels för att lära och dra nytta av erfarenheterna inför kommande större investeringar.

Den styrande alliansminoriteten har vid flera tillfällen lovat en extern granskning som ska ”belysa flera aspekter i projektet” (Bohlin, Hemming, SvD, 3 juli 2015), att en eller flera revisionsbyråer ska analysera projektet då det ”handlar om en av de största investeringarna i offentlig sektor” och finansieras med ”en finansieringsmodell (OPS) som knappt använts i Sverige förut” (Starbrink, SvD, 25 juni 2015).

Dessa löften ser nu ut att brytas efter att den styrande alliansminoriteten med hjälp av Sverigedemokraterna i Landstingsstyrelsen röstat ner Socialdemokraternas, Miljöpartiets och Vänsterpartiets förslag på en extern revision. Istället har alliansminoriteten tillsammans med Sverigedemokraterna beslutat att uppdra åt landstingsdirektören att genomföra en ”extern utvärdering av NKS-projektet med fokus på parternas fullgörande av åtaganden enligt OPS-avtalet samt kostnadskontroll”.

Formuleringen är vag men innebär att utvärderingen *inte* ska genomföra en revision av OPS-avtalets utformning eller hur upphandlingen av NKS gick till, *inte* ska granska vad som skedde under förhandlingarna avseende priset för byggnationen och *inte* heller om det finansiella upplägget och ekonomiska villkoren varit ofördelaktiga för landstinget jämfört med liknande avtal.

Utvärderingen ska enligt alliansens förslag heller *inte* ges fullständig tillgång till material som rör upphandlingen och den ska *inte* granska om PWC:s roll som finansiell rådgivare till båda parter i samband med upphandlingen kan anses vara i strid med god sed.

Därmed ska utvärderingen bortse från stora delar av det som gör NKS unikt och från stora delar av det som kan antas vara anledningen till de stora kostnader NKS innebär för landstinget.

Givet NKS-projektets storlek och komplexitet måste projektet granskas i sin helhet: från att beslutet om att ett nytt sjukhus skulle byggas till idag. På grund av de speciella omständigheterna kring avtalets utformning och upphandlingen bör ett speciellt fokus ligga på dessa delar.

Vi anser att utvärderingens utformning bör underställas landstingsfullmäktige.

Beslutet om att genomföra byggnationen av NKS som en OPS lösning togs av landstingsfullmäktige. Även beslutet att tilldela Skanska och Innisfree avtalet togs av landstingsfullmäktige. Dessa och andra viktiga beslut togs i strid med oppositionen av den dåvarande alliansmajoriteten. Alliansen har sedan dess förlorat sin majoritet. Fullmäktige är den församling som bäst avspeglar valresultatet och bör ges fullständig insyn och möjlighet att påverka utvärderingen.

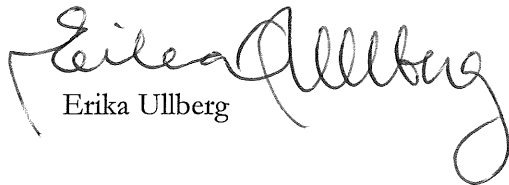
Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna fullmäktige att besluta:

att landstingsdirektören skyndsamt återkommer till fullmäktige med utformningen av den externa utvärderingen

att den externa utvärderingen får möjlighet att granska hela NKS-affären och OPS-upplägget

Stockholm den 15 september 2015

Erika Ullberg

Dag Larsson